

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

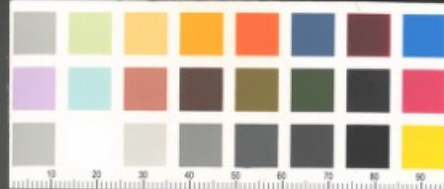
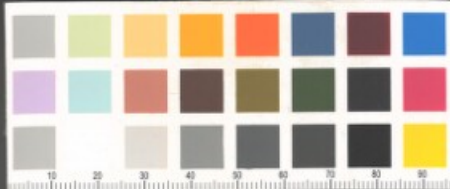
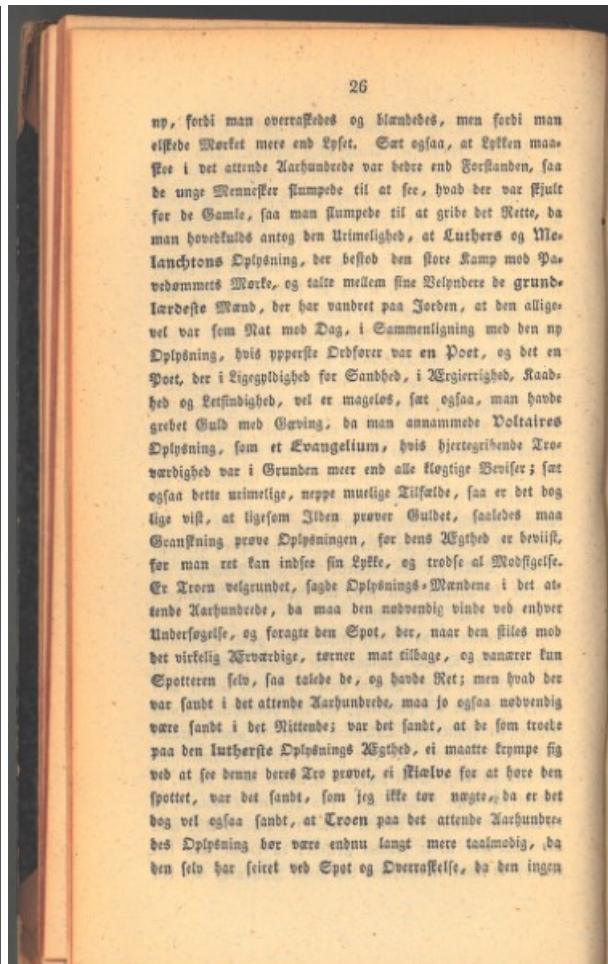
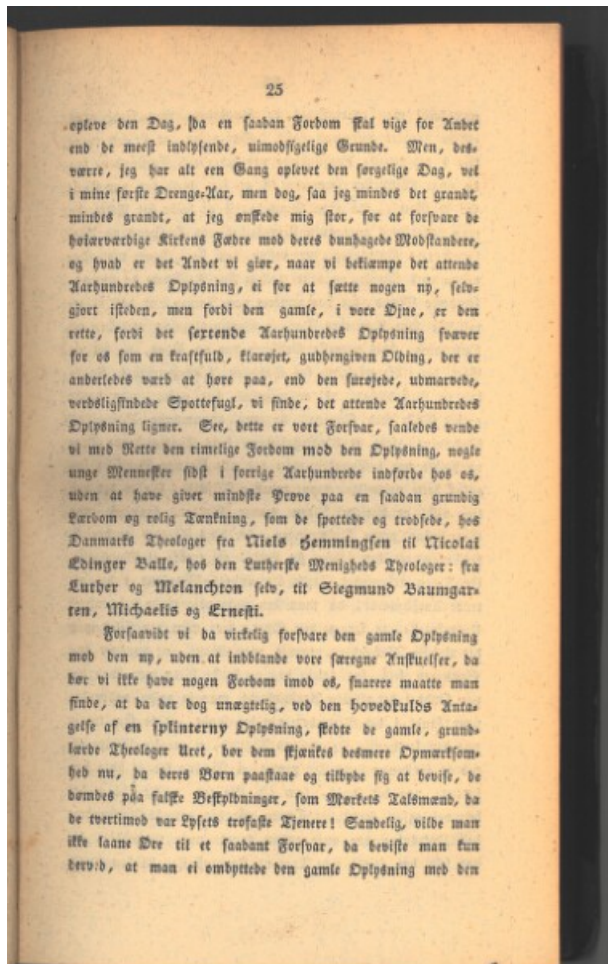
Titel: Udrag fra Om det attende Aarhundredes Oplysning i Salighedens Sag

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 25. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1825_410_2-txt-shoot-idm320/facsimile.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hædning kan gjøre enten paa Taknemmelighed eller Trovæ-
 dighed, og da den umættelig kan vise, det er Alvor med Tole-
 rancen i dens Skieb, uden ved at vise den i samme Grad
 med os, som den fordrede den af vore Fædre. Det
 nyttre slet ikke, om man vil sige, at Elliden til det attende
 Aarhundredes Oplysning ei, som Fædrenes til den Lutherske,
 er grundet paa blind Tro, men paa klar Indsigt, thi om
 saa var, da maatte man saameget besbeere indse, at det kun
 var os som kunde tabe, og den tiere Oplysning som maatte
 vinde, ved en grundig Underfogelse og usforpildt Spet; men
 jeg skal ikke nægte, det er min Overbeviisning, at aldrig no-
 get Baan har med blindere Tro vedkiendt sig den Lutherske
 Oplysning, end de tieste nuomstunder, baade Gamle og Unge,
 vedkiende sig det attende Aarhundredes, thi de vide sædvanlig
 faalder at besvare Indvendingerne imod dens Rigtighed, at de
 slet ikke begribe, hvorledes der kan indvoendes det Mindste
 derimod, troer, i høieste Enfoldighed, at selv de grundigste Ind-
 vendinger maa dog i Grunden være usornuftsige, siden de
 stride imod hvad deres Lærere og de kalde fornuftsigt, saa
 det gaar med Sornuften som med Oplysningen, man
 forstaaer almindelig, hvad der skal bevises: at det attende
 Aarhundrede, der naturligviis talde om Fornuft og Oplysning,
 efter sin Forstand, at det ogsaa virkelig best forstod sig paa,
 hvad Fornuft og Oplysning i Grunden vilde sige. Saaledes
 bestandig at forstaae, som en afsjort Sog, hvad der netop
 er det store Spørgsmaal, det kaldte vore Fædre at vandre, og
 vi maa nu kalde det *petitio principii*, eller give det saa
 fint et Navn, som vi vil, saa er det lige vist, at hvem der
 lærer sig saaledes ad, han troer blindt, og er saare langt
 fra klar Indsigt.

Saaledes mener jeg da, det er ligesom, at man ingen
 Herdem burde have imod os, enten fordi vi vil bestride No-
 get, der kaldes Oplysning, men, i vore Sjæle, slet ikke for-

